





1796, 2 20
FACVLTATIS IVRIDICAE
DECANVS
FRANC. MAVRITIVS BACHMANN
JCTVS

EMINENTISS. AC CELSISS. PRINCIPIS ELECTORIS MOGVNTINI CONSTI-
LIARIVS REGIMINIS ACTVALIS, MEMORATAE FACVLTATIS ADSESSOR,
ET IVRIS PVBLICI TVM ECCLESIASTICI TVM POLITICI
PROFESSOR PVBL. ORDIN.

SOLEMNIA INAVGVRALIA

NOBILISSIMI AC CLARISSIMI IVRIVM
CANDIDATI

D. N. ADAM. FRID. CHRISTIANI VOIGT
ERFVRTENSIS,

REGIM. ELECT. ET IVDICII PROVINC. QVOD ERFORDIAE EST, ADVOCATI,

DIE XVII. DECEMB. MDCCXCVI.

LOCO CONSVETO

PERAGENDA INDICIT.

SIMVLQVE NONNVLLA
DE FATIS CONCORDATORVM GERMANIAE IN ECCLESIIIS
PROTESTANTIVM PRAEFATVR.

ERFORDIAE,
TYP. IOAN. CHRIST. GOERLING, ACAD. TYPOGR.

§. I.

Concordata nationis germanicae cum sede apostolica inita esse vel *concordata principum*, vel *Aschaffenburgensia*, et haec *posteriora* alio quoque nomine a loco, ubi solemne instrumentum confectum est, *Vindobonensia* ^{a)} vocari, et non obstante, quod concordata haec Aschaffenburgensia vel Vindobonensia ex constitutione et origine sua sint vitiosa, illegaliter ^{b)} condita, et nationi germanicae odiosa, vim tamen

A 2

a) Conf. HEDDERICH in element. iur. Canon. P. I. C. 4. S. 2. T. 6. §. 212. concordata haec non *Aschaffenburgi*, sed *Vindobonae* die 17. Febr. 1448. ad ipso Caesare conclusa esse, ostendit KOCU in erudita sua, quam a. 1789 argenterati edidit, *sanctione pragmatica germanorum illustrata*.

b) equidem vi conclusi A. 1447. in comitis aschaffenburgensibus editi indicenda fuissent a caesare comitia Norimbergae, in quibus communi ordinum imperii consensu decernenda fuisset provisio sedi apostolicae a natione germanica ante promissa. At tantum abest, ut imperator FRIDERICUS III. huic ordinum imperii concluso satisfaceret, ut potius studio Aeneae sylvii solus cum legato sedis apostolicae non sine gravissimo nationis detrimento concordaret. Inde IOAN. MICH. DAHM in Diss. de *unione electorali Moguntiae* 1754. edicta iam tum pag. 55. lit. f. animadvertibat, perperam haec concordata a Doctoribus pro lege imperii fundamentali reputari, quod a solo caesare, dissentientibus statibus, essent approbata. Vid. omnino HEDDERICH cit. l. §. 212. et 213. lit. 2.

tamen obligandi ex superueniente ecclesiarum particularium et imperii procerum acceptatione ac libero consensu obtinuisse, et adhuc hodie ex praxi et obseruantia imperii per nouissimas LEOPOLDI II. et FRANCISCI II. gloriosissime regnantis capitulationes c) expresse firmata obligare ecclesias Catholicorum in germania, nemo facile ignorat, qui vel limina iuris publici ecclesiastici germanici hodierni salutauit d). Quo ipso tamen tantum abest, vt per hanc concordatorum Aschaffenburgensium vim obligandi eneruatum sit omne robur *concordatorum principum*, vt potius haec vi expressae clausulae saluatoriae concordatis Aschaffenburgensibus insertae e) instar *regulae seu legis anterioris, concordata vero Aschaffenburgensia instar exceptionis, seu legis posterioris*

c) Art. 14. §. 1. in verbis: *die mit dem Pabst EUGEN IV. und NICOLAUS V. geschlossenen Konkordate*. Illustrauit hunc locum, eiusque a prioribus capitulationibus differentiam AUGUST. FRID. WILHELM CROME in *den historischen und publicistischen Anmerkungen und Erklärungen der Wahlcapitulation Kaisers LEOPOLD des Zweiten*, S. 113 u. f. *Hildsburgausen 1791.*

d) Licet recentioribus quibusdam dubium nullum videatur, quin natio germanica a concordatorum Aschaffenburgensium s. Vindobonensium obligatione communi consensu sese eximere queat. HEDDERICH cit. l. §. 217. GERSTLACHER in *Corp. iur. german. 2. Band, S. 61. f. und in den Anmerkungen über JOSEPHS II. Wahlcapitulation, S. 116. f.* IACOB FRANZ FUHRMEISTER: in *Rechten und Geschichte wohlgegründete Beantwortung der Frage: Ob die deutsche Nation noch verbunden sey, die mit dem Pabst eingegangenen Aschaffener Konkordaten zu halten? Heiligenstadt 1789.*

e) *In aliis autem etc.* conf. CARL. KLOCKER de clausula Aschaffenburgensi: in *aliis autem etc. decretorum Basileensium saluatoria*, Ingolstadt 1739.

rerioris etiamnum sint habenda f), adeo, vt, quicquid in concordatis Aschaffenburgensibus non est expresse et libere abdicatum, id omne nationi germanicae in vim pacti sit vel expresse vel tacite confirmatum, et hoc est, quod vulgo dicitur, concordata Aschaffenburgensia stricte contra sedem apostolicam esse interpretanda.

§. 2.

Quae hactenus dicta sunt, intuitu Capitulorum et ecclesiarum catholicarum per germaniam tantum obtinent. In

A 3

eccle-

f) Conferri hoc loco adhuc merentur praeter iam allegatos HORIX *Concordata nationis germanicae integra variis additamentis illustrata*, Tom. II. Francofurti et Lipsiae 1773. NELLER *de certis concilii Basileensis decretis, maxime hierarchicis, a germania et gallia A. 1438 et 1439 acceptatis, germaniae ab EUGENIO IV. S. P. specialiter indultis, per harum nationum cum s. sede concordata A. 1448 et 1576, immutatis vel. non. Trevir. 1764.* et in SCHMIDTII *Thesaur. iur. eccles. T. I. N. VI. GREGEL de iuribus nationi germaniae ex acceptatione decretorum Basileensium quaesitis, per concordata Aschaffenburgensia modificatis aut stabilitis. Mogunt. 1787. HEDDERICH de iuribus ecclesiae germ. in Conuentu Emsano explicatis etc. Bonnae 1788. MOHL in den Bemerkungen über die neueste Geschichte der deutschkatholischen Kirche, und besonders über die Frage: in wie ferne die Basler Decrete heut zu Tage noch gültig seyen? Frankfurt und Leipzig 1788. S. 69. f. Quod autem mirandum est maxime, sic in nouioribus adhuc temporibus valorem concordatorum principum aggressus est ex ipsis scriptoribus protestanticis vir celeberrimus et eruditissimus SPITTLERUS in der Geschichte der Fundamentalgesetze der deutschkatholischen Kirche in Verhältniß zum Römischen Stuhle (im Götting. histor. Magazin, I B. 2. St. N. 13. und 3. St. N. 4. inde quoque singularis et extraordinarius Viro huic obtigit honos, vt in Responsione PII VI. P. M. ad metropolitanos Moguntin. Treviren. colonien. et Salisburgen. super nunciaturis apostolicis Florentiae 1750. Cap. VI. vbi praepremis Curiae Romanae hanc in rem principia fuse exponuntur, ad ea magis firmanda fuerit allegatus. Vid. CROME loc. supra cit. pag. 115.*

ecclesiis protestantium secus omnia se habent; ex quo enim tempore natum est in germania famosum illud, et cuique ex historia imperii nouissima sat cognitum Religionis dissidium, noua quoque, et ab iis, quae valuerant hactenus, plane diuersa circa religionem, et ecclesiam principia ac systemata inualuere. Ortum inter alia tum temporis, omniumque auribus intonabat axioma: *cuius est regio, illius est religio*. Huius axiomatis et nouae doctrinae auspiciis freti principes varii, Augustanam Confessionem secuti, ab ecclesiastico Pontificis et Episcoporum Regimine sese eximebant, contententes, iurisdictionem ecclesiasticam, imo integrum sacrorum ius sibi ipsis competere, vi ciuilibus imperii ad terminos territorii adstricti, exercendum. Opponebant se quidem Imperator, et status Catholici, iurium tum papalium, tum episcopalium defendendorum gratia. Ad arma peruentum est, foedus inde Schmalcaldicum coaluit, et in plenam mox belli flammam erupit. Secuta demum A. 1552. transactio *passauii* inita, cui dein A. 1555. in Comitibus Augustae Vindelicorum *Pax religiosa* fuit inaedificata (*). Inter alia Pacis huius Capita etiam hoc erat, vt iurisdicctio ecclesiastica Pontificis et episcoporum intuitu Aug. Conf. addictorum vsque ad Compositionem controuersiarum religionis esset suspensa quidem, sed nonnisi in causis et casibus Augustanam Confessionem, religionem, fidem etc. concern-

g) Historiam Pacis religiosae dedit Io. SCHILTERUS Argent. 1700. extat et in LEHMANNO suppleto ac continuato. Francof. 1709. p. 351. seq. acta publica ad eam pertinentia collegit LEHMANNUS Francof. 1640. et 1707. de coetero inter plures alios adhuc conferatur IGNATIUS WEDEKIND in Diss. de *Historia Pacis religiosae*, Heidelberg. 1738. et in Thes. J. E. G. T. I. p. 411. seq.

mentibus^{h)}; cumque per haec Pacis Verba non esset simul decisum, nec aliunde clarum satis videretur, quaenam ergo causae ad Augustanam Confessionem, religionem, fidem etc. proprie pertinerent, nouae post Pacem religiosas inter vtriusque religionis consortes inde ortae sunt controuersiae, magna animorum contentione agitatae. Sic E. G. quaerebatur: *an augustissimus Caesar in ecclesiis protestantium possit ius primariarum precum exercere?* negabant quaestionem Aug. Conf. addicti, et praetendebant, ius hoc augustissimi caesaris dependere ab indulto papali, consequenter, suspensa per Pacem religiosas in terris protestantium iurisdictione Papae, ipsum quoque ius primariarum precum esse suspensum, cum Papa plus iuris in imperatorem haud transferre queat, quam ipse habeat. Affirmabant autem Catholici asserentes, exercitium iuris caesarei primariarum precum neuntquam accensendum esse causis Aug. Confessionem, religionem, fidem etc. concernentibus, vtpote in quibus solis auctoritas et iurisdicatio Papae per tabulas Pacis religiosae esset suspensa; neque etiam aliquid Aug. Confessioni aduersum fieri, si precista Aug. Conf. addictus capitulo protestantico a caesare praesentaretur. Colophonem huic controuersiae demum Pacis Osnabrugensis Tabulae impo-
sueruntⁱ⁾.

§. 3.

h) IACOB. IOSEPH. SYNDERMAHLER in Diss. *de suspensa iurisdictione ecclesiastica ad illustrandos §. VII. Pac. relig. et XLVIII. art. V. Pac. Osnabrug.* Wirceburgi 1753. §. 3 seq.

i) Art. V. §. 18. et 26. Vid. BANNIZA in Diss. *de diuersarum religionum tolerantia ac receptione generica et speciali.* C. 2. §. 27. Wirceburgi 1737. Idem in Diss. *de iure caesareo primariarum precum.* Cap. 3. pag. 91 seq. Wirceburgi 1749.

§. 3.

Ex eodem Capite disceptabatur, quae huius praepri-
 mis loci est, quaestio: *Num Concordata nationis germani-
 cae et iura Pontifici Romano inde competentia locum adhuc ha-
 berent in capitulis et ecclesiis protestantium?* negabant iterum
hi, affirmantibus *Catholicis*. Imo nolebant *Catholici* prin-
 cipes illos Aug. Conf. addictos, qui per electionem aut
 postulationem nacti erant episcopatus, pro episcopis habe-
 re, vnice ob defectum confirmationis sedi apostolicae in
 Concordatis assertae, et sine qua neminem episcopi mune-
 re fungi posse statutum esset in Cap. *qualiter* 17. X.
de elect. et elect. potest. et quod in Pacis religiosae tabulis
 haud occurreret vllius episcopi protestantis mentio, Caesar
 augustissimus hanc ob causam quoque illis inuestituram
 de regalibus imperii feudis, votumque simul ac sessionem
 in Comitibus concedere recusabat, donec post longas et latas
 in congressu Pacis westphalicae disputationes et Consulta-
 tiones, mutuo tandem vtriusque religionis assectarum con-
 sensu statutum esset, ac conuentum, vt imo principes ec-
 clesiastici Aug. Conf. addicti sub Titulis electorum aut pos-
 tulatorum in archiepiscopos, episcopos, abbates aut praep-
 ositos in Imperio deinceps agnoscerentur, 2do a sacra
 Caesarea maiestate, postquam intra annum electionis aut
 postulationis suae fidem fecerint, et iuramenta regalibus
 sueta feudis praestiterint, absque vlla exceptione inuesti-
 rentur; 3tio peculiarem in Comitibus cum iure suffragii ses-
 sionem in scamno inter ecclesiasticos et saeculares inter-
 medio et transuerso ^{k)} consequerentur, de caetero autem
 4to

k) De quo conf. CHRIST. WILDVOGEL in Diss. de scamno
 comitiarum transuerso. Ien. 1707. GODFR. DANIEL HOFF-
 MANN in Dissert. de scamnis, eorumque diuersitate in Comitibus et
 iudiciis imperii. §. 7. Tubingae 1769.

4to nullus foret exactioni ac executioni Annatarum, iurium pallii, confirmationum, mensium papalium, et huiusmodi iurium ac reservationum locus in bonis statuum aug. confessionis ecclesiasticis immediatis, 5to Cesareae tamen maiestati electi eiusmodi aut postulati in archiepiscopos, episcopos aut praelatos Aug. Conf. addictos, ultra taxae ordinariae summam, insuper eiusdem dimidium pro infeudatione pendere tenerentur, 6to in Capitulis autem mixtis Canonici ad statum anni 1624. cal. ian. reducerentur, ita, vt, quot Capitulares aut Canonici in dicta rma die ian. fuissent vel Aug. Confessionis vel catholici, totidem ibi ex vtraque religione futuri essent semper, nec decedentibus alii, quam eiusdem religionis consortes surrogarentur; intuitu vero Catholicorum decedentium menses papales, si id temporis in vsu fuerint, deinceps quoque obtinerent, ac executioni casu eueniente mandarentur, modo papalis prouisio capitulis immediate e curia romana et tempore legitimo insinuaretur ^{l)}. Tandem etiam Aug. Conf. addicti Principes et status obtinuere, vt Capitulationibus caesareis, et prima quidem vice Capitulationi Ferdinandi IV. articulo 14. cautela quaedam, et modificatio adderetur, et in omnibus subsequentibus Capitulationibus repeteretur, vi cuius ea, quae in dicto articulo de Concordatis nationis germanicae essent praemissa, uentiquam Aug. Conf. addictis electoribus, principibus et statibus, nobilibusque imperii immediatis eorumque subditis damno aut praeiudicio esse, nec in consequentiam trahi deberent contra illa Capita, de quibus in pace religiosa et profana non minus, ac osnabrugensi et monasteriensi aliter esset cautum ^{m)}. Vt proinde certum, ac indubitatum omnino sit,

l) vid. inst. P. O. art. V. §. 19. 20. 21. 22 et 23.

m) conf. Capit. nouis, art. 14 §. 6.

sit, concordata nationis germanicae apud protestantes omni plane usu, et applicatione esse destituta, et nullatenus in praeiudicium eorundem adduci vel allegari unquam posse.

§. 4.

Non tamen ex scriptoribus protestanticis magni nominis desunt, qui ex alio plane fundamento, praetensae nimium iurium papalium in ipsos principes translationis, usum Concordatorum apud protestantes familiarem, et longe seueriorem, quam inter ipsos catholicos obtinet, cum magno quidem tum ecclesiarum, tum singulorum clericorum incommodo, ast insigni ipsorum principum lucro, et sub emergico verborum apparatu tuentur. Quod ne leuius, quam verius dixisse videar, ex scriptis ipsorum in medium proferre liceat vnum vel alterum exemplum: Constat, §. concordatorum: *placet nobis*, omnia et quaecunque beneficia in Curia, vel in loco non ultra duas diaetas ab eadem distante per mortem naturalem vacantia Pontifici romano esse reseruata. Applaudit hic SAMUEL STRYCKIUS germanorum procerum ex protestantium ordine felicitati, et prae concepti inde gaudii magnitudine vix non extra se raptusⁿ⁾ exclamat: *En insigne principum nostrorum privilegium. Pono, mortuus quis Canonico- rum in residentia nostri principis, aut loco non distanti longe, quis ipsi contra ius papale denegaret conferendi potestatem? omnis princeps dominus est ordinarius omnium in suis terris beneficiorum; supremam habet iurisdictionem ecclesiasticam, quod autem collatio sit iurisdictionis ecclesiasticae, deduxit I. de Selua — nec contradicere possunt Capitula, quae,*

n) in Diss. *de iure papali principum evangelicorum* C. 3. §. 3. Hall. Magdeb, 1694.

quae, quod Pontifici propter Concordata germaniae praestandum fuit. nostris principibus in iura ipsius succedentibus denegare nequeunt. Sane romani Pontifices praedictorum beneficiorum reservationes vi tantum Concordatorum, consequenter vi solius pacti cum germanis initi sibi vindicant; laudatus vero STRYCKIUS titulo insuper dominii omnium beneficiorum intra fines territorii existentium eadem Principibus asserit. Eadem in Principes liberalitate idem author ea beneficia, quae ob mortem ciuilem, E. G. priuationem, depositionem, translationem, electionis aut postulationis cassationem etc. in Curia vacant, et propterea Collationi Pontificis reseruantur, iisdem transcribit, argumento ex concordatis desumpto; sic autem ille^o) discurret: *Si enim pontifici per concordata ex versione GOLDASTI C. 1. n. 3, verb. item wann durch den Pabst jemand abgesetzt, id licet, quare neque liceat nostris principibus, ad quos ipsius iura deuoluta scimus? et quid conuenientius iuri, quam vt dissoluens (per priuationem, vel alium modum) iterum constituat (per nouam collationem) quod dissoluit. Nec obstat quod deposito per consistorium pastore, nihilominus ius alium eligendi competat patrono; huic enim id iuris concessum, quod ibi a Pontifice reseruatum, et sic principibus nostris denegari nequit a capitulis, quae ius potius contra dominum suum per reformationem plane non sunt consecuta. Digna adhuc memoratu sunt, quae ab aliis quoque non minoris auctoritatis viris, et ab ipso etiam laudato STRYCKIO de iuribus annatarum, certis adhuc in casibus Papae ex concordatis soluendarum, in gratiam principum et dominorum territorialium protestantium adferuntur. Sic autem inter hos praeprimis I. H. BOEHMERUS in SCHILTERO notis suis illustrato p) adquaestionem: an iura annatarum pri-*

B 2

o) cit. l. §. 4. in f.

p) L. 2. Tit. 6. §. fin.

principes protestantes sibi vindicare queant? respondet in verbis: *vel inde affirmo, quia iura ipsa haud sunt sublata, sed tantum iniustis possessoribus erepta; ipsa beneficia ecclesiastica nullibi hoc tributi genere sunt liberata, sed Pontifici tantem ius suum ademptum.* Cum ergo per art. 5. §. 48. I. P. O. omnis iurisdictio ecclesiastica cum omnibus speciebus intra limites territorii sese continere debeat, principi territorii vti-que integrum est exercere illa iura, quae olim iniuste Pontifices et episcopi in territoriis protestantium exercuere, — et citatus STRYCKIUS ad quaestionem propositam ^{q)} quam et ipse affirmandam putat, in haec arguit verba: *Si enim omne ius papale, quatenus iustum, competit ipsis (principibus A. C.) hoc ius (scil. annatarum) excludi nequit; quod autem, si a vero domino exiguntur, iustitiae regulis nitantur annatae, non dubito; nec est, quod dicas, id ius nunquam concessum esse ipsis; sane Pontifici per Concordata germaniae hoc ius, suis tamen limitibus inclusum, quaevisum esse nemo dubitat; ergo iure ab hoc devoluto nostri quoque gaudebunt principes.* Deinde solatur capitula paulo inferius ita scribens: *certe si catholica mansissent capitula, Pontifici haec solvere debuissent; quo iure ergo hoc denegabunt principibus, papali iure et territoriali simul instructis!* STRYCKIUM excipit PETR. LUDEWIGIUS ^{r)} qui usque eo progreditur, ut canonicos et clericos protestantes in eo feliciores prae catholicis pronuntiet, quod *illi annatas principi suo soluere, hi autem Romam illas mittere teneantur extra patriam* ^{s)}. Sed filum abrumpo et me nunc

con-

q) in cit. Diss. C. 4. §. 8.

r) in Diss. de praecipuo principis evangelici C. 10. §. 4. Hal. Ved. 1719.

s) Id saltem hoc loco notasse sufficiat, quod de nullis Canonicatibus, Parochiis, Vicariis perpetuis, aliisque beneficiis et officis eccle-

conuerto ad indicenda solemnna inauguralia nobilissimi ac clarissimi

DN. ADAM. FRIDERICI CHRISTIANI VOIGT
IVRIS VTRIVSQVE DOCTORANDI,

qui more consueto ea, quae ad studiorum suorum et vitae laudabiliter hactenus peractae rationem spectant, sequentibus recenset verbis:

*Natus sum Erfordiae die IX. Octobris MDCCLXXII.,
patre Georg. Christ. Voigt j. vt. Doctore, aduocato celeberrimo,
atque ordinis Senatorii membro; quem optimum carissimumque patrem immatura morte initio huius anni extinctum*

B 3

lugeo

ecclesiasticis inferioribus in toto germanico imperio apud Catholicos vi concordatorum Annatae sedi apostolicae solvantur, cum omnia haec beneficia *fictione iuris* et *recepto curiae romanae stylo* habeantur pro talibus beneficiis, quae valorem 24 florenorum de Camera haud excedunt, licet verus eorundem valor secundum communem aestimationem ascendat ad triplum; et amplius quare, cum in concordatis expresse cautum sit, vt de illis beneficiis, quae valorem 24 florenorum Auri de Camera non excedunt, nihil solvatur, consequitur omnia beneficia ecclesiastica, (modo episcopatus, abbatias, aliaque beneficia consistorialiter conferenda exceperis) vtpote infra praedictum valorem in libris Camerae apostolicae taxata ab onere soluendarum annatarum prorsus immunia esse. conf. DÜRR in Diss. de annis *Carventiae Canonice. eccles. cathed. et colleg. in germania* §, 7. p. 36 etc. Mogunt. 1772. apud protestantes vero; si STRYCKIO credendum, omnes omnium beneficiorum ecclesiasticorum fructus, reditusque, qui primo anno ex illis veniunt, annatarum nomine ad vltimum vsque quadrantem dominis suis territorialibus relinquere, clerici etiam nolentes adstringuntur. Cuius autem religionis Canonici vel clerici, omnibus his rite ponderatis, nunc beatiores habendi?

lugeo, matre vero carissima Martha Christina nata Müller. Linguarum antiquarum et litterarum edoctus duce beat. For- selio ac Prof. Soemmeringio, quorum recordationem gratis- sima colere mente non desinam, gymnasium, quod Erfordiae floret per quadriennium frequentavi, quo clarissimorum viro- rum Franck, Bellermann, Sinnhold, Ritschl, Soemmering beat. Weingaertner instructione gavisus sum. Quibus per- actis aliora appetens studia, albo studiosorum in alma et per- antiqua vniuersitate patria sum insertus. Illust. Lossius me artem logicam, tam theoreticam, quam practicam, methaphy- sicam, ius naturae, et Ethicam naturalem docuit. Perillust. et meritissimum Reinhard fautorem atque patronum summe venerandum, mathesyn atque historiam iuris tradentem audiui. In iurisprudentia naturali Illust. atque doctiss. Badero, in institutionibus et historia vniuersali illust. Dominico in Aesthe- tica Illust. Hermanno, in physica experimentalis Illust. Hamil- tonio, in historia litteraria Illust. Franckio usus sum. Tunc in vniuersitatem Ienensem perueni. Perillust. ab Eckard Di- gesta, Perillust. Schnaubert fautor atque patronus summo- pere colendus, ius publicum, feudale, canonicum, et principia pro- cessus imperii, Clariss. atque doctiss. Kretschmann nunc tem- poris Consiliarius intimus Boruss. principia iuris criminalis, priuati atque institutiones iurium doctiss. Voelcker artem rela- toriam, Perillust. Nicolai medicinam forenssem. Illust. atque clariss. Fabri amicus, omni pietatis studio venerandus Geo- graphiam statisticamque, Illust. Heinrich historiam vniuer- salem me docuerunt.

His

His omnibus gavisus sum Doctoribus, fautoribus atque patronis, quibus omnibus multum debeo. Quapropter nihil magis mihi curae cordique est, quam ut his praeceptoribus aequae ac fautoribus, pro ea, qua me amplexi sint solertia, benignitate atque amicitia, solemnes iam gratias agam easque maximas.

Anno MDCCLXXXIII. mens. April. reuersus ad patriam, mense Octob. ab illust. ac Magnifico Ictorum ordine explicatis ac resolutis antea tam ex iure ciuili, quam canonico textibus, rigoroſe examinatus sum, et mense Iun. MDCCLXXXIV. in aduocatorum nummerum, elaboratis exhibitisque speciminibus practicis ex actis ciuilibus ac criminalibus, et examine practico peracto, sum receptus.

Cum igitur praedictus Candidatus in amplissimo iurisprudentiae campo strenuam hucusque egerit militiam, studiorum fiducia fretum nostrum adiit ordinem, simulque ad consueta pro summis ex utroque iure honoribus consequendis specimina ut admitteretur, decenter petiit, ad quae admissus, non solum communicatos sibi ad resoluendum iuris utriusque textus eleganter, et magno cum eruditionis apparatu enodauit, sed in ipso quoque examine rigoroso per promptas non minus ac solidas responsiones suas ad quaestiones ex omni iure propositas eum sese exhibuit, quem vnanimi calculo petitis honoribus dignissimum ordo noster iudicaret. Publica proinde solum adhuc restant specimina, quibus edendis dies XVII. Decemb. A. C. est praefinitus, in quo primum lectionem, quam vocant, cursoriam in L. 3. C. de

de non numer. pecun. ex cathedra praeleget, et hac finita
dissertationem suam inauguralem, quam scripsit sub Tit.

Excursio in L. 54. D. de iur. dot.

absque Praeside iuebitur. Quos actus solemnes, vt reue-
rendissimus, perillustris et perquam gratus Dn. Procan-
cellarius, magnificus academiae Rector, et reliqui proceres
ac ciues academici omnes splendidissima praesentia sua
ornare velint, pro ratione officii mei enixe ac decentissime
rogantur. Publicatum sub Sigillo Facultatis iuridicae die
XI. Decemb. MDCCXCVI.



Erfurt, Diss., 1783-1801 I

X 2386945





B.I.G.

Farbkarte #13

1796, 2
20

FACULTATIS IURIDICAE
DECANVS

FRANC. MAVRITIVS BACHMANN

JCTVS

EMINENTISS. AC CELSISS. PRINCIPIS ELECTORIS MOGVNTINI CONSTI-
LIARIVS REGIMINIS ACTVALIS, MEMORATAE FACVLTATIS ADSESSOR,
ET IVRIS PVBLICI TVM ECCLESIASTICI TVM POLITICI
PROFESSOR PVBL. ORDIN.

SOLEMNIA INAVGVRALIA

NOBILISSIMI AC CLARISSIMI IVRIVM
CANDIDATI

D. N. ADAM. FRID. CHRISTIANI VOIGT

ERFVRTENSIS,

REGIM. ELECT. ET IVDICII PROVINC. QVOD ERFORDIAE EST, ADVOCATI,

DIE XVII. DECEMB. MDCCXCVI.

LOCO CONSVETO

PERAGENDA INDICIT.

SIMVLQVE NONNVLLA

DE FATIS CONCORDATORVM GERMANIAE IN ECCLESIIIS
PROTESTANTIVM PRAEFATVR.

ERFORDIAE,

TVR. IOAN. CHRIST. GOERLING, ACAD. TVROGR.